

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА КОСТЯНТИНА МИКОЛАЙОВИЧА ЛОГАНОВСЬКОГО

IN HALLOWED MEMORY OF PROFESSOR KOSTYANTYN M. LOGANOVSKYI

Державна установа «Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України» з сумом та почуттям скорботи повідомляє, що 8 лютого 2022 року на 56-му році життя припинило битися серце видатного вченого зі світовим ім'ям у галузі радіобіології, радіаційної медицини та клінічних нейронаук, доктора медичних наук, професора Костянтина Миколайовича Логановського.

Костянтин Миколайович Логановський народився 26 листопада 1966 року в родині лікарів у м. Києві. У 1989 році з відзнакою закінчив 2-й лікувальний факультет Київського медичного інституту (зараз – Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця) і за рекомендацією кафедри психіатрії на наукову роботу був направлений до клінічної ординатури Національного наукового центру радіаційної медицини Національної академії медичних наук України (ННЦРМ НАМНУ) (в той час – «Всесоюзний науковий центр радіаційної медицини АМН СРСР»).

Після закінчення клінічної ординатури у 1991 році Костянтин Миколайович вступив до очної аспірантури з неврології, під час навчання в котрій (за рік до її закінчення, що стало прецедентом) 21 жовтня 1993 року захистив дисертацію на здобуття ступеня кандидата медичних наук «Клініко-нейрофізіологічна характеристика функціонального стану сомато-сенсорної аферентної системи у осіб, які зазнали впливу іонізуючого випромінювання внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС» за двома спеціальностями – «неврологія» і «психіатрія».

The State Institution «National Research Center of Radiation Medicine of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine» announces with sadness and a sense of sorrow that outstanding scientist with a world name in the field of radiobiology, radiation medicine, and clinical neuroscience, Doctor of Medical Sciences, Professor Kostyantyn Mykolayovych Loganovskiy died on February 8, 2022, at the 56th year of life.

Kostyantyn Mykolayovych Loganovskiy was born on November 26, 1966 in a family of doctors in Kyiv. In 1989 he graduated with honors from the Medical Faculty #2 of the Kyiv Medical Institute (now the National Medical University named after O.O. Bogomolets) and, on the recommendation of the department of psychiatry, was assigned to the clinical residency of the National Research Center for Radiation Medicine of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine (NRCRM NAMSU) (at that time – the «All-Union Scientific Center for Radiation Medicine of the USSR Academy of Sciences»).

After completing his clinical residency in 1991, Kostyantyn Loganovskiy entered a full-time postgraduate course in neurology, during which (a year before its completion, which became a precedent) on October 21, 1993, he defended his dissertation «Clinical-neurophysiological characteristics of the functional state of somato-sensory afferent system in persons exposed to ionizing radiation as a result of the Chernobyl NPP accident» for the degree of Candidate of Medical Sciences in two specialties of «neurology» and «psychiatry».

Після захисту кандидатської дисертації Костянтин Миколайович розпочав роботу над дисертацією на здобуття ступеня доктора наук за темою «Психічні розлади при дії іонізуючого випромінювання внаслідок Чорнобильської катастрофи: нейрофізіологічні механізми, уніфікована клінічна діагностика, лікування», яку захистив 9 грудня 2002 року за спеціальностями «радіобіологія» і «психіатрія». Через п'ять років йому було присвоєне вчене звання професора за спеціальністю «радіобіологія».

Професор К.М. Логановський був науковим керівником семи дисертаційних робіт на здобуття ступеня кандидата і науковим консультантом однієї роботи на здобуття ступеня доктора наук.

У 2003 році К.М. Логановський очолив і до останніх днів свого життя керував унікальним оперативним науково-практичним підрозділом ННЦРМ – відділом і відділенням радіаційної психоневрології, у якому було здійснено інтеграцію неврологічної, психіатричної і наркологічної лікувально-діагностичної допомоги постраждалим як внаслідок Чорнобильської катастрофи, так і у результаті інших надзвичайних ситуацій в Україні, зокрема – збройного конфлікту на сході України (з 2014 року).

Професор К.М. Логановський зробив вагомий внесок як до створення загальної концепції системи медичного моніторингу персоналу спорудження Нового безпечного конфайменту над зруйнованим унаслідок аварії четвертим енергоблоком Чорнобильської АЕС, так і, власне, її нейропсихіатричного сегменту, у якому передбачався постійний і регулярний контроль (комплексний динамічний супровід) психічного, наркологічного та неврологічного здоров'я українських та іноземних працівників із можливістю надання практичної медичної допомоги. Успішність створеної системи була відзначена на державному рівні – у 2018 році авторському колективу роботи «Розробка та впровадження інноваційних медико-біофізичних технологій радіаційної безпеки персоналу, який виконує роботи з перетворення об'єкту «Укриття» Чорнобильської АЕС на екологічно безпечну систему» було присуджено Премію Кабінету Міністрів України. Професор К.М. Логановський був одним з лауреатів Премії «за розроблення і впровадження інноваційних технологій» у складі авторського колективу.

З 2014 року за ініціативи, під керівництвом та при безпосередній участі професора К.М. Логановського було розпочато надання інтегрованої лікувально-діагностичної допомоги та нейропсихіатричні наукові дослідження в учасників і

After defending his candidate's dissertation, Kostyantyn Loganovskyi began to work on a dissertation for the degree of Doctor of Sciences on the topic «Mental disorders under the impact of ionizing radiation as a result of the Chernobyl disaster: neurophysiological mechanisms, unified clinical diagnosis, treatment», which he defended on December 9, 2002, on the specialties «radiobiology» and «psychiatry». Five years later, he was awarded the academic title of professor in the specialty «radiobiology».

Professor K.M. Loganovskyi was the scientific supervisor of seven dissertations for the degree of Candidate of Sciences and a scientific consultant of one dissertation for the degree of Doctor of Sciences.

In 2003 K.M. Loganovskyi had headed and until the last days of his life managed a unique operational scientific and practical unit of the National Center for Radiation Medicine – the Department and Clinic of Radiation Psychoneurology, where neurological, psychiatric and narcological medical and diagnostic care was integrated for the survivors of Chernobyl disaster and other emergency situations in Ukraine, in particular – the armed conflict in the east of Ukraine (since 2014).

Professor K.M. Loganovskyi made a significant contribution to the creation of general concept of medical monitoring system for personnel involved in construction of the New Safe Confinement over the fourth power unit of the Chernobyl NPP destroyed by the accident, and, in fact, to its neuropsychiatric section. As a result, the permanent and regular control (i.e. complex all-time support) of mental, narcological and neurological health of Ukrainian and foreign workers was provided with available practical health assistance. Success of the created system was given credit at the state level in 2018, when the author team of the Project «Development and implementation of innovative medical and biophysical technologies for radiation safety of personnel working on the transformation of the Chernobyl NPP «Shelter» unit into an environmentally safe system» was awarded the Prize of the Cabinet of Ministers of Ukraine. Professor K.M. Loganovskyi was one of the winners of the Prize «For the development and implementation of innovative technologies» as a member of the author's team.

Since 2014, on the initiative, under the leadership and with the direct participation of Professor K.M. Loganovskyi the integrated therapeutic and diagnostic care and neuropsychiatric scientific research were launched for participants of the Anti-Terrorist

постраждалих в зоні Антитерористичної операції (АТО у 2014–2018 роках, у подальшому – Операції об'єднаних сил, ООС) та біженців зі Сходу України з нервово-психічними розладами.

Професор К.М. Логановський постійно приймав активну участь у науковій, експертній, громадській діяльності ННЦРМ та наукової спільноти України. Був членом Національної Комісії з радіаційного захисту населення України (НКРЗУ) (з 2019 року), заступником Голови Секції №15 «Біологія, біотехнологія та актуальні проблеми медичних наук» Наукової ради МОН України (з 2019 року), заступником Голови Експертної проблемної комісії «Радіаційна медицина» МОЗ України та АМНУ (з 2010 року). Також професор К. М. Логановський був членом Вчених рад Інституту клінічної радіології ННЦРМ, Спеціалізованої вченої ради за спеціальністю «радіобіологія», Центральної міжвідомчої експертної комісії по встановленню причинного зв'язку захворювань, інвалідності і причин смерті з впливом Чорнобильської катастрофи, заступником голови медичної ради ННЦРМ, головою Ради трудового колективу ННЦРМ (2015–2018), головою психіатричної лікувально-консультативної комісії клініки ННЦРМ (з 1995 року).

К.М. Логановський – стипендіат Кабінету Міністрів України (1996), нагороджений Почесною Грамотою Кабінету Міністрів України (2017) та Почесною Грамотою Президії НАМНУ за кращу наукову роботу (2017), лауреат Премії Кабінету Міністрів України за розроблення і впровадження інноваційних технологій (2018).

За запрошенням Європейської психіатричної асоціації, ЄПА (European Psychiatric Association – EPA), членом якої він був, професор К.М. Логановський впродовж 2013–2020 років брав участь від України в online польових дослідженнях Міжнародної класифікації хвороб 11-го перегляду (МКХ-11) у галузі психічних і поведінкових розладів.

Професор К.М. Логановський був видатним вченим світового рівня в галузі радіобіології, радіаційної медицини, клінічних нейронаук, роботи якого набули широкого міжнародного визнання. Його творчий доробок налічує понад 650 наукових праць (декілька робіт на момент смерті перебували у друку), зокрема – в авторитетних закордонних виданнях. Науковій спільноті відомі його монографії, підручники, статті, так са-

Operation (ATO in 2014–2018, later – the Operations of the United Forces, OUF) both with survivors and refugees from the zone of ATO/OUF in the east of Ukraine suffering neuropsychiatric disorders.

Professor K.M. Loganovskiy was permanently taking an active part in scientific, expert and public activities of the NRCRM and the scientific community of Ukraine. He was a member of the National Commission for Radiation Protection of the Population of Ukraine (NCRPU) (since 2019), Deputy Chairman of Section # 15 «Biology, Biotechnology and Current Problems of Medical Sciences» of the Scientific Council of the Ministry of Education and Science of Ukraine (since 2019), Deputy Chairman of the Expert Problem Commission «Radiation Medicine» of the Ministry of Health of Ukraine and AMSU (since 2010). Professor K.M. Loganovskiy was also a member of the Scientific Councils of the NRCRM and NRCRM Institute of Clinical Radiology, the Specialized Scientific Council in the specialty «radiobiology», the Central Interdepartmental Expert Commission on Establishing the Causal Relationship of Diseases, Disabilities and Causes of Death with Effects of the Chernobyl Disaster, Deputy Chairman of the NRCRM Medical Council, Chairman of the Work Collective Council of NNCRM (2015–2018), Head of the Psychiatric Treatment and Advisory Commission of the NNCRM Clinic (since 1995).

K.M. Loganovskiy was a holder of scholarship of the Cabinet of Ministers of Ukraine (1996), was awarded with the Certificate of Honor of the Cabinet of Ministers of Ukraine (2017) and the Certificate of Honor of the Presidium of the National Academy of Sciences of Ukraine for the best scientific work (2017), was a laureate of the Prize of the Cabinet of Ministers of Ukraine for the development and implementation of innovative technologies (2018).

At the invitation of the European Psychiatric Association (EPA), of which he was a member, Professor K.M. Loganovskiy during 2013–2020 participated on behalf of Ukraine in on-line field studies for the International Classification of Diseases of the 11th revision (ICD-11) in the area of mental and behavioral disorders.

Professor K.M. Loganovskiy was an outstanding world-class scientist in the field of radiobiology, radiation medicine, and clinical neuroscience, whose work gained wide international recognition. His creative output includes more than 650 scientific works (several papers remained in print at the time of his death), in particular – in authoritative foreign printed periodicals. His monographs, textbooks, and articles are known to the scientific community, just as his brilliant

мо, як запам'яталися багатьом блискучі лекції та численні доповіді на конференціях.

Протягом понад 30 років К.М. Логановський активно розвивав клінічні нейронауки, радіонейробіологію, екологічний напрямок у нейропсихіатрії, виокремив і обґрунтував новий напрям у медичних науках – атомну нейропсихіатрію. На цих підвалинах ним було створено унікальну науково обґрунтовану систему охорони психічного здоров'я при радіаційних інцидентах за різними сценаріями опромінення – радіаційних аваріях на ядерних реакторах та застосуванні «брудної бомби» і тактичної ядерної зброї, розроблені і впроваджені діагностичні критерії нервово-психічних розладів у постраждалих при радіаційних надзвичайних ситуаціях та рекомендації надання лікувально-діагностичної допомоги цьому контингенту пацієнтів, впроваджені сучасні безпечні діагностичні технології дослідження головного мозку, оптимізовані профілактика, лікування і реабілітація та удосконалена експертиза стану цих постраждалих з нервово-психічними розладами. Окремо велика увага приділялась професором К.М. Логановським проблемі потенційного впливу космічного опромінення на церебральну діяльність астронавтів при довгострокових космічних польотах на великі відстані від Землі, які плануються і розробляються у найближчій часовій перспективі.

У 2018 році К.М. Логановського було обрано до складу Ради Секції «Екологічна психіатрія і психічне здоров'я» Всесвітньої психіатричної асоціації. Він був дійсним членом багатьох міжнародних і вітчизняних професійних асоціацій та товариств, а також редакційних рад міжнародних і вітчизняних наукових видань у галузі психіатрії/нейропсихіатрії, нейронаук, радіаційної медицини, радіобіології та радіологічного захисту. Професор К.М. Логановський у 2016–2020 роках був першим головним редактором часопису «Антропологія» – особливого ініціативного науково-просвітницького проекту, створеного групою українських вчених різних спеціальностей на громадських засадах без залучення державних фінансових ресурсів. У 2019 році часопис в особі К.М. Логановського здобув високу оцінку Національної академії наук вищої освіти України, отримавши Диплом лауреата I премії конкурсу «Краще видання року» за 2017–2019 роки в номінації «Серія періодичних видань». Костянтин Миколайович багато років був незмінним відповідальним редактором розділу «Клінічні дослідження» збірника наукових праць

lectures and numerous reports at conferences are remembered by many.

For more than 30 years, K.M. Loganovskyi actively developed the clinical neuroscience, radioneurobiology, ecological direction in neuropsychiatry. He had singled out and substantiated the atomic neuropsychiatry as a new direction in health sciences. On these foundations, he had created a unique scientifically based system of mental health protection in radiation incidents under various exposure scenarios i.e. radiation accidents at nuclear reactors, the use of «dirty bombs» and tactical nuclear weapons, developed and implemented the diagnostic criteria for neuropsychiatric disorders in survivors of radiation emergency situations and recommendations for the provision of medical and diagnostic assistance to this contingent of patients. Modern safe diagnostic technologies for brain research have been implemented, prevention, treatment and rehabilitation of the survivors have been optimized, and the health examination of those having neuropsychiatric disorders has been improved. Professor K.M. Loganovskyi paid special attention to the issues of potential effects of cosmic radiation on the cerebral activity of astronauts during long-term space flights at great distances from the Earth, which are planned in the near future and developed.

In 2018, K.M. Loganovskyi was elected to the Council of the Section «Environmental Psychiatry and Mental Health» of the World Psychiatric Association. He was an active member of many international and national professional associations and societies, as well as editorial boards of international and national scientific printed periodicals in the field of psychiatry/neuropsychiatry, neuroscience, radiation medicine, radiobiology and radiation protection. In 2016–2020 Professor K.M. Loganovskyi was the first editor-in-chief of the Anthropology Journal – a special initiative scientific and educational project created by a group of Ukrainian scientists of various specialties on public grounds with no involvement of state funding. In 2019, the Anthropology Journal represented by K.M. Loganovskyi was highly praised by the National Academy of Sciences of Higher Education of Ukraine, receiving the Diploma of the laureate of the 1st prize of the «Best Publication of the Year» competition for 2017–2019 in the «Series of Periodicals» nomination. Professor K.M. Loganovskyi for many years was the editor-in-chief of the «Clinical Research» section of the collection of sci-

«Проблеми радіаційної медицини та радіобіології».

К.М. Логановський приймав активну участь у боротьбі з нейропсихіатричними наслідками пандемії коронавірусної хвороби COVID-19 (березень 2020 – січень 2022 року). Ним було надані пропозиції до панєвропейського співробітництва в галузі охорони психічного здоров'я при пандемії коронавірусу. За трагічним збігом обставин, саме тяжке ускладнення COVID-19 передчасно обірвало його життя.

Професор К.М. Логановський відійшов у вічність за 15 днів до початку віроломного загострення війни з Російською Федерацією, яке сталося 24 лютого 2022 року внаслідок дикунського збройного російського вторгнення в Україну. Однак актуальність задумів і багаторічних напрацювань відділу радіаційної психоневрології під керівництвом Костянтина Миколайовича, у першу чергу – науково обґрунтованої системи охорони психічного і загального здоров'я населення при надзвичайних ситуаціях – радіаційних аваріях на ядерних реакторах та застосуванні «брудної бомби» і тактичної ядерної зброї, збройних конфліктах та поєднанні цих тяжких подій під час воєнного стану – є беззаперечною при наявній розгорнутій повномасштабній війні з окупацією Чорнобильської зони відчуження (деокупована на початку квітня 2022 року) та Запорізької АЕС, де країною-агресором на даний момент фактично здійснюється ядерний шантаж Європи і світу та постійно існує загроза радіаційного інциденту невизначеного масштабу.

Костянтин Миколайович заслужив повагу та шану серед колег своїми високим професіоналізмом, порядністю, людяністю, ширістю, небайдужістю, науковою принциповістю. Він завжди був взірцем для своїх підлеглих, справжнім Другом, Ментором, Учителем для своїх численних учнів. Світла пам'ять про Костянтина Миколайовича назавжди збережеться в серцях тих, хто його знав – рідних, колег, пацієнтів, однодумців, друзів. На жаль, велика частка його професійних задумів лишилась нереалізованою.

entific works «Problems of Radiation Medicine and Radiobiology».

K.M. Loganovskiy took an active part in the fight against neuropsychiatric consequences of the COVID-19 pandemic (March 2020 – January 2022). He provided proposals for pan-European cooperation in the field of mental health care during the coronavirus pandemic. By a tragic coincidence, it was the severe complication of COVID-19 that ended his life prematurely.

Professor K.M. Loganovskiy passed away 15 days before the beginning of the treacherous escalation of the war with the Russian Federation, which occurred on February 24, 2022 as a result of the wild armed Russian invasion to Ukraine. However, the relevance of the ideas and many years of work of the Department of Radiation Psychoneurology under the leadership of Professor Kostyantyn Loganovskiy, first of all – a scientifically based system of protecting the mental and general health of population in emergency situations, such as radiation accidents at nuclear reactors, the use of «dirty bombs» and tactical nuclear weapons, armed conflicts and the combination of these grave events during martial law – is undeniable in time of the ongoing full-scale war with the occupation of the Chernobyl Exclusion Zone (deoccupied at the beginning of April 2022) and the Zaporizhzhya NPP, where the aggressor country is currently actually carrying out a nuclear blackmail of Europe and the world, and where there is a constant threat of radiation incident of uncertain scale.

Professor Kostyantyn Loganovskiy earned respect and honor among his colleagues for his high professionalism, decency, humanity, sincerity, concern, and scientific principle. He was always a role model for his subordinates, a true Friend, Mentor, and Teacher for his many students. The bright memory of Professor Kostyantyn Loganovskiy will forever remain in the hearts of those who knew him – relatives, colleagues, patients, like-minded people, friends. Unfortunately, a large part of his professional ideas remained unrealized.